

OAİB
ORTA ANADOLU
İHRACATI BÜROLERİ

OAİB Dış Ticaret Eğitimleri
İHRACATÇILARIN YURT İÇİ MAL VE
HİZMET TİCARETİ YAPARKEN SÖZLEŞMELERDE
VE ÖDEMELERDE DİKKAT ETMESİ
GEREKEN HUSUSLAR

R. Bülent DEMİRBAĞ
(HAZİNE BAŞKONTROLÖRÜ)

10 Ağustos 2022 Çarşamba
Saat: 14:00

Zoom Webinar ID:
95981615206

KAMBIYO MEVZUATI

bulentdemirbag.com

KAMBİYO MEVZUATINDA NORMLAR SIRALAMASI

ANAYASA

KANUN

CUMHURBAŞKANI KARARI

YÖNETMELİK

TEBLİĞ

TALİMAT

TCMB GENELGELERİ

BAKANLIK BASIN DUYURULARI

TCMB UYGULAMA TALİMATLARI

bulentdemirbag.com

TÜRK KAMBİYO MEVZUATI

- **Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında**
1567 Sayılı Kanun
 - 32 Sayılı Karar
 - Tebliğler
 - Talimatlar
 - Merkez Bankası Genelgeleri

bulentdemirbag.com

1567 SAYILI KANUN, 1'İNCİ MADDE

Kambiyo, nakit, tahvil, hisse senedi
alım ve satımının

ve

kıymetli madenler ve kıymetli taşlardan

mamul veya bunları içeren

her nevi eşya ve kıymetlerin

ve

ticari senetlerle ödemeyi sağlayan

her türlü vasıta ve belgelerin

memleketten çıkarılmasının

veya

memlekete getirilmesinin

düzenlenmesine ve

sınırlama konmasına ve

Türk parasının kıymetinin korunması hakkında kararlar alınmasına

Cumhurbaşkanı (**mülga Bakanlar Kurulu**) yetkilidir.

1567 SAYILI KANUN, 3/1'İNCİ MADDE

Cumhurbaşkanının bu Kanun hükümlerine göre yapmış bulunduğu genel ve düzenleyici işlemlerdeki yükümlülüklere aykırı hareket eden kişi, üçbin Türk Lirasından yirmibeşbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası ile cezalandırılır.

1567 SAYILI KANUN, 3/1'İNCİ MADDE

Cezalar:

- Kanun'un 3/1'inci maddesi;
Kanun uyarınca çıkarılan KARARLARA uymayanlar hakkında **idari para cezalarını** öngörmektedir.

- 3'üncü madde (1.) fıkra: 3.000 TL - 25.000 TL

2008-2022(*)

(*) 14.211 – 118.555 TL

TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA

**32 SAYILI
KARAR**

bulentdemirbag.com

11 Ağustos 1989 tarihli RG'de yayımlanan ve 12 Ağustos 1989 tarihinden itibaren geçerli

32 sayılı Karar'la

- Sermaye hareketleri serbestleşti
- Türkiye'ye dış kaynak girişinin önü açıldı

- **TL konvertibiliteye geçti**

-Türk Parası

-Döviz

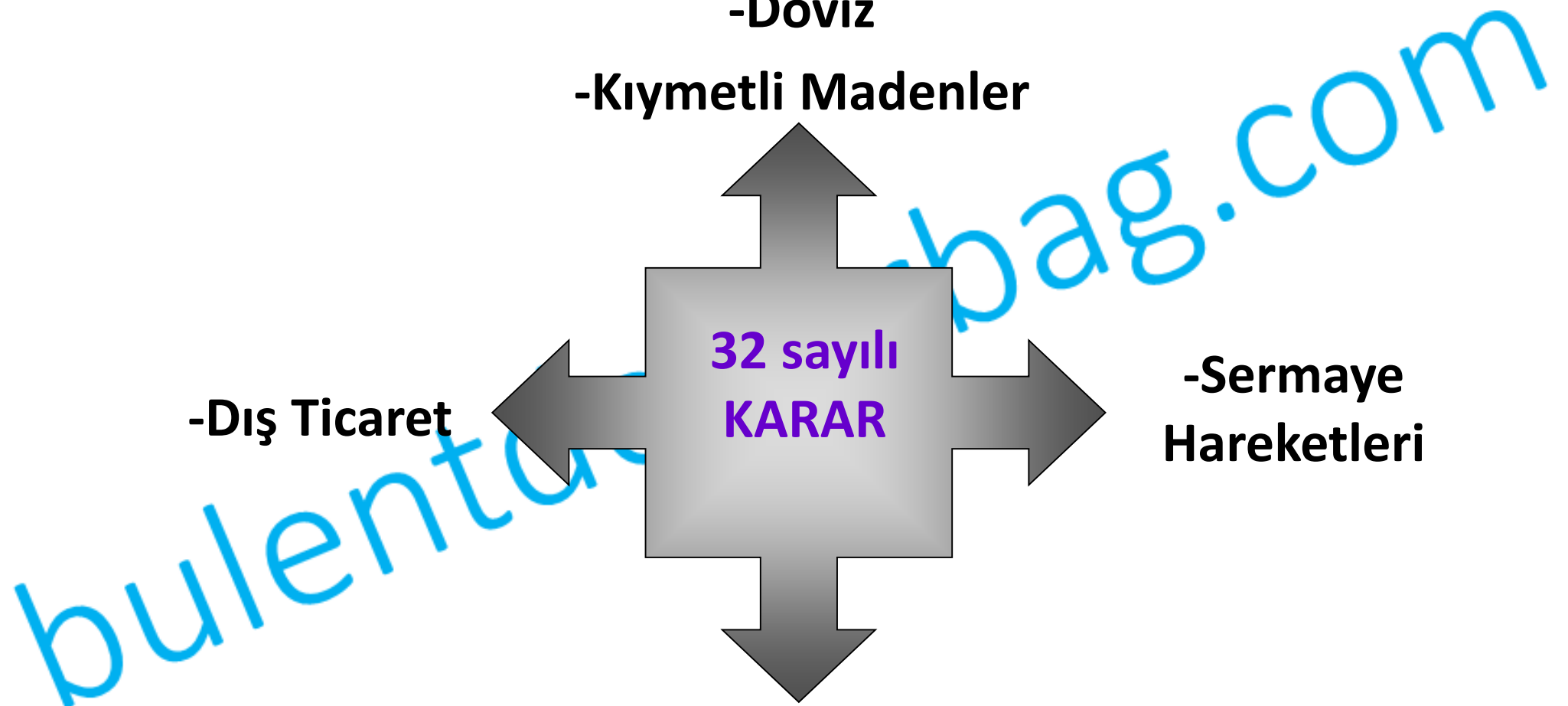
-Kıymetli Madenler

**32 sayılı
KARAR**

-Dış Ticaret

**-Sermaye
Hareketleri**

-Görünmeyen İşlemler

32 SAYILI KARAR- 4'ÜNCÜ MADDE

Döviz

Madde 4-

- a) Yurda döviz ithali ve yurttan döviz ihracı serbesttir.
- b) Türkiye'de yerleşik kişilerin beraberlerinde döviz bulundurmaları, bankalar, yetkili müesseseler, PTT, kıymetli maden aracı kuruluşları ile yurt dışında döviz alım satımına yetkili kuruluşlardan döviz satın almaları ve bunlara döviz satmaları, dövizleri bankalarda açacakları döviz hesaplarında tutmaları, efektif olarak kullanmaları, bankalar vasıtasıyla yurt içinde ve yurt dışında tasarruf etmeleri serbesttir.
- c) Türkiye'de yerleşik kişilerin, dışarıda yerleşik kişilerden, Türkiye'de yapacakları işlemler nedeniyle döviz kabul etmeleri serbesttir.
- d) Dışarıda yerleşik kişiler; bankalar, yetkili müesseseler, PTT, kıymetli maden aracı kuruluşları ve aracı kurumlarla döviz alım ve satımı yapabilirler.
- e) Türkiye'de yerleşik kişiler ile dışarıda yerleşik kişilerin, bankalar vasıtasıyla yurtdışına döviz transfer ettirmeleri serbesttir. Bakanlık yurtdışına döviz transferi yapılabilecek diğer kuruluşları belirlemeye yetkilidir.
- f) 10.000 Avro veya eşitini aşan efektifin yurt dışına çıkarılması Bakanlıkça belirlenecek esaslar dahilinde yapılır.
- g) Türkiye'de yerleşik kişilerin, Bakanlıkça belirlenen haller dışında, kendi aralarında menkul ve gayrimenkul alım satım, taşıt ve finansal kiralama dâhil her türlü menkul ve gayrimenkul kiralama, leasing ile iş, hizmet ve eser sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövizle endeksli olarak kararlaştırılmaz.

TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARAR

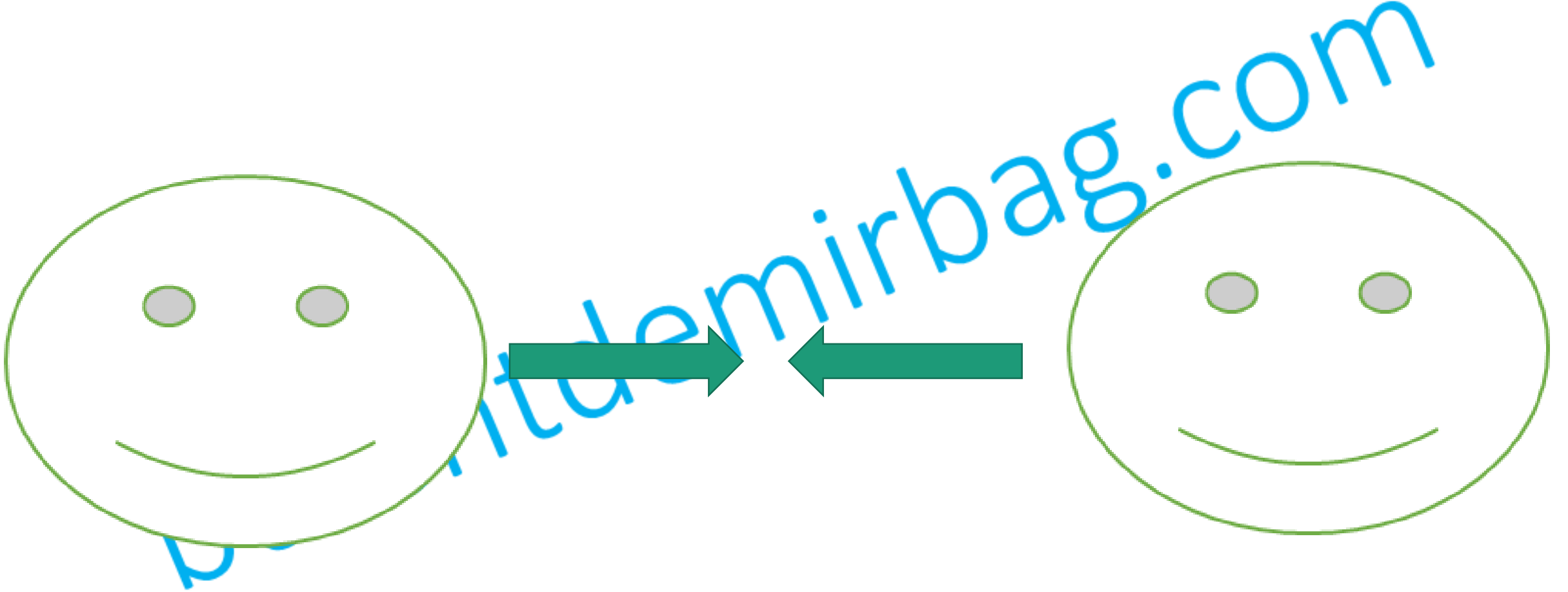
- 32 Sayılı Karar'ın 4'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının (g) bendi;

Türkiye'de yerleşik kişilerin, Bakanlıkça belirlenen haller dışında, kendi aralarında menkul ve gayrimenkul alım satım, taşıt ve finansal kiralama dâhil her türlü menkul ve gayrimenkul kiralama, leasing ile iş, hizmet ve eser sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak **kararlaştırılmaz.**

TÜRKİYE'DE YERLEŞİK KİŞİLER

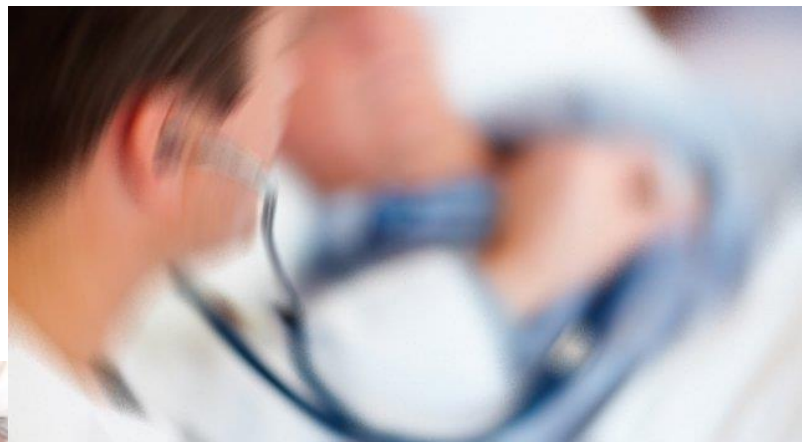
KENDİ ARALARINDA

irbag.com

kontd

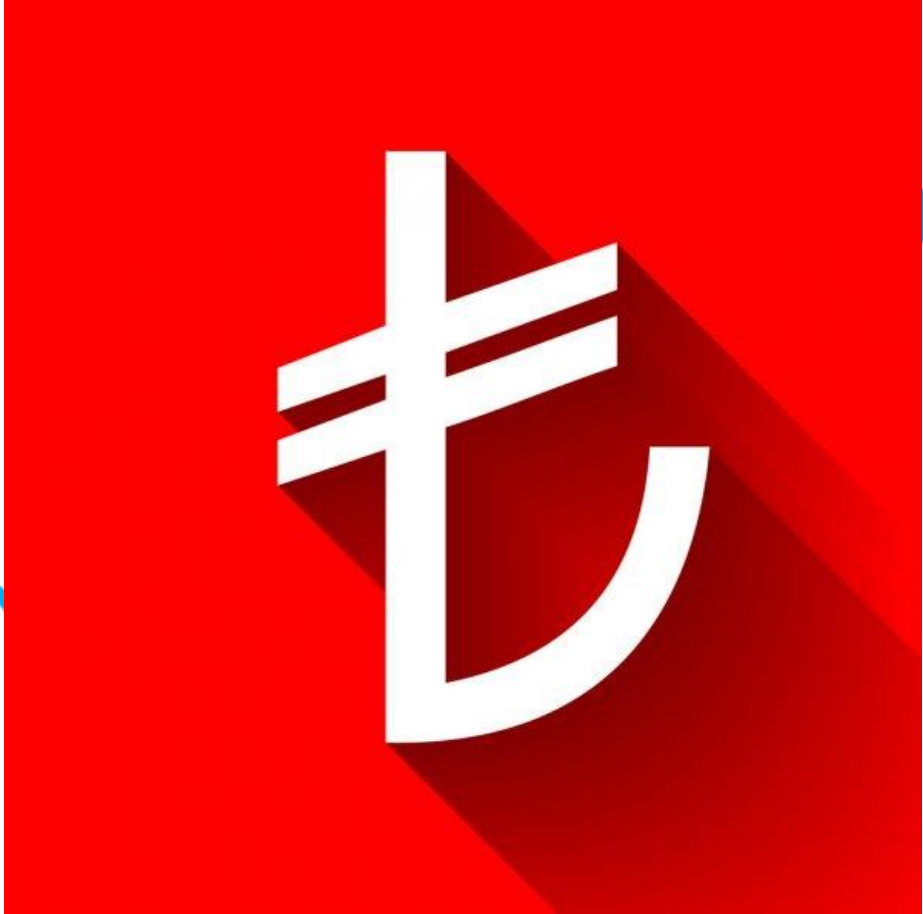

bl

m

buler

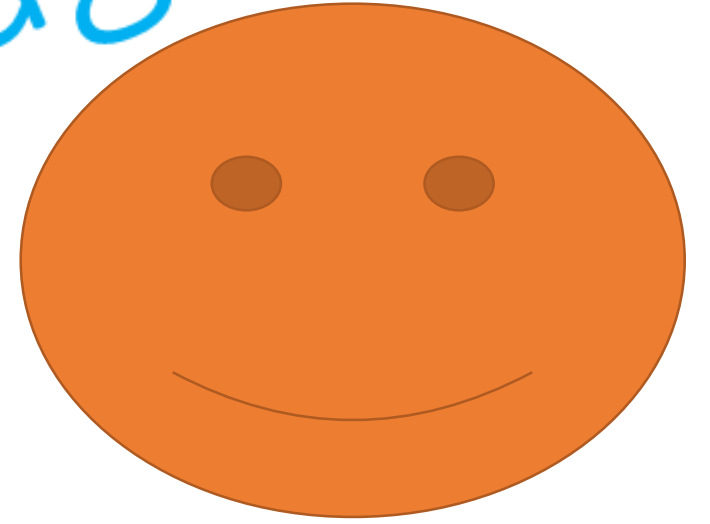

gg.com

bulentcaemirbag.com

TÜRKİYE'DE YERLEŞİK KİŞİLER ile
DIŞARIDA YERLEŞİK KİŞİLER
arasında

bitdemirbag.com

DIŞARIDA YERLEŞİK KİŞİLER
arasında

bulentcaemirbag.com

1980'LERDEN, EYLÜL-2018'E KADAR
DÖVİZLE SÖZLEŞME YAPILMASI KONUSUNDA
bir SINIRLAMA bulunmamakta idi.

bulentdemirbag.com

SINIRLAMAYA NEDEN GİDİLDİ?

2018 yılında yaşanan kurlardaki hareketlenme nedeniyle

- Dalgalanan döviz kuruna karşı ticaret ve üretim faaliyetlerinin devamlılığını sağlamak,
- Borç-alacak ilişkisini dengelemek ve
- Tarafların haklarını korumak amaçlı... bazı tedbirler alındı.
 1. Döviz geliri olmayanların döviz kredisi kullanmasına sınırlama getirilmesi,
 2. İhracat bedellerinin belli sürelerde yurda getirilmesi uygulamasına geçilmesi,
 3. Döviz cinsinden veya dövize endeksli sözleşme yapılmasına kısıtlama getirilmesi.

TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARAR

32 Sayılı Karar'ın 4'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının (g)bendinde,

2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de

2018 yılında iki önemli değişiklik yapılmıştır.

1. 6 Ekim 2018 tarihinde 2018-32/51 sayılı Tebliğ ve
2. 16 Kasım 2018 tarihinde 2018-32/52 sayılı Tebliğ ile yapılmıştır.

**TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin
2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan
06.10.2018 tarihli
2018-32/51 sayılı Tebliğ**

Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında yaptıkları/yapacakları sözleşmelerin İSTİSNALARI belirlenmiştir.

Ancak yapılan bu değişiklik, çok kısa süre sonra, 16.11.2018 tarihli Tebliğ'le yeniden değiştirilmiştir.

buleritdenirbag.com

**TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin
2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan
2018-32/52 sayılı Tebliğ**

Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında yaptıkları/yapacakları sözleşmelerin, başta kapsam ve istisnalar olmak üzere, hangilerini döviz cinsinden veya dövize endeksli düzenleyebilecekleri, hangilerini döviz cinsinden veya dövize endeksli düzenleyemeyecekleri hususları belirlenmiştir.

bulentdemirbag.com

TANIMLAR

Sözleşme en az iki kişinin karşılıklı ve birbirine uygun irade açıklamasında bulunmaları ile meydana gelen hukuki işlem

Sözleşme belirli bir hukuki sonucu doğurmaya yönelik karşılıklı ve birbirine uygun irade beyanlarından oluşan bir hukuki muamele

Sözleşmeyi taraflar, bir hakkı veya hukuki ilişkiyi kurmak, devretmek, değiştirmek veya ortadan kaldırmak amacıyla yapar .

Tüm sözleşmelerin yazılı olması şart değildir.

TANIMLAR

İş Sözleşmesi: Bir tarafın (işçi) bağımlı olarak iş görmeyi, diğer tarafın (işveren) da ücret ödemeyi üstlenmesinden oluşan sözleşmedir.

İş sözleşmesini belirginleştiren, BAĞIMLILIK unsurudur.

İşin işverenin yönetim ve gözetimi, diğer bir ifade ile işverenin otoritesi altında yapılması gerektiğini ifade etmektedir.

TANIMLAR

Hizmet; teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemler

Hizmet Sözleşmesi ise bu işlemlerine ilişkin yapılan sözleşmeler

TANIMLAR

Eser Sözleşmesi: 6098 Sayılı Borçlar Kanunu'nun 470. maddesinde;

“Eser sözleşmesi, yüklenicinin bir eser meydana getirmeyi, iş sahibinin de bunun karşılığında bir bedel ödemeyi üstlendiği sözleşmedir”

bulentdemirbag.com

TANIMLAR

Döviz Cinsinden Sözleşme (Bedeli ve Diğer Ödeme Yükümlülükleri Döviz Cinsinden Belirlenen Sözleşme):

Sözleşmede yer alan tutarın döviz olarak belirlendiği ve ödemenin döviz olarak yapıldığı sözleşme

bulentdemirbag.com

TANIMLAR

Döviz Endekli Sözleşme (Bedeli ve Diğer Ödeme Yükümlülükleri Döviz Endekli Olarak Belirlenen Sözleşme):

Sözleşmede yer alan TL tutarının belirli bir döviz cinsine endekslenerek belirlendiği, ödemenin TL veya döviz cinsinden yapılabildiği sözleşme

TANIMLAR

Döviz: Efektif dahil yabancı parayla ödemeyi sağlayan her nev'i hesap, belge ve vasıtalar

bulentdemirbag.com

TANIMLAR

Türkiye'de yerleşik kişiler: Yurt dışında işçi, serbest meslek ve müstakil iş sahibi Türk vatandaşları dâhil Türkiye'de kanuni yerleşim yeri bulunan gerçek ve tüzel kişiler

Dışarıda yerleşik kişiler: Türkiye'de yerleşik sayılmayan gerçek ve tüzel kişileri

TANIMLAR

Türk vatandaşı: Türkiye Cumhuriyeti Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan kişi

Yabancı: Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişi

bulentdemirbag.com

TANIMLAR

Menkul kıymetler: Sermaye ve para piyasalarında işlem gören her türlü Türk ve yabancı menkul değerler

(Menkul kıymet yatırım fonu katılma belgesi, 32 sayılı Karar'ın uygulanmasında menkul kıymet olarak mütalaa edilmektedir)

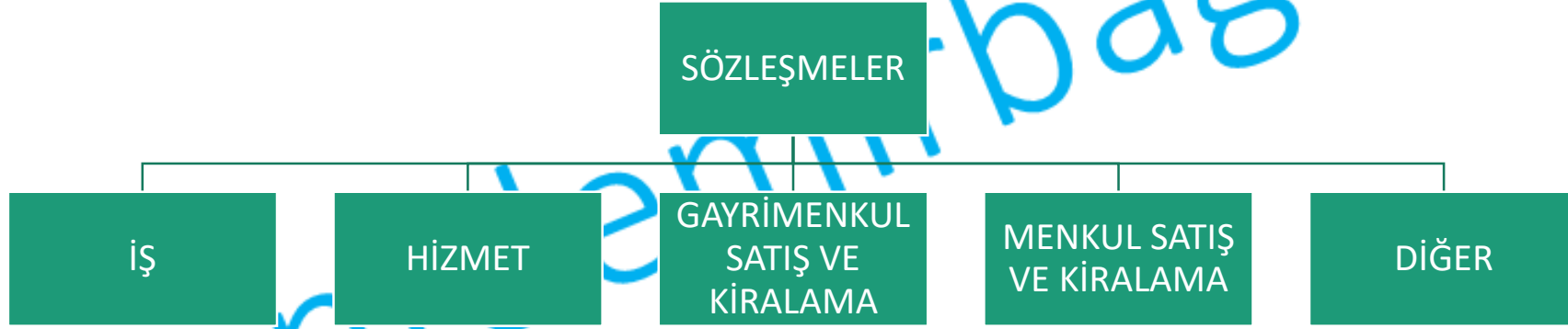
TANIMLAR

Satış sözleşmesi: Satıcının, satılanın zilyetlik ve mülkiyetini alıcıya devretme, alıcının ise buna karşılık bir bedel ödeme borcunu üstlendiği sözleşme

Gayrimenkul Satış Sözleşmesi: Taşınmaz malların satışının konu edildiği sözleşmeler

Menkul Satış Sözleşmesi: Taşınmaz mal satışının dışında kalan malların satışının konu edildiği sözleşmeler

İÇERİĞİNE GÖRE DÖVİZ CİNSİNDEN VE DÖVİZE ENDEKSLİ SÖZLEŞMELER

TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin
2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan
2018-32/52 sayılı Tebliğ

Tebliğ'in 8'inci maddesinde,

Döviz Cinsinden ve Döviz Endeksli Sözleşmelerin

- Kapsamı
- Çerçevesi ve
- İstisnaları düzenlenmiş

GAYRİMENKUL SATIŞ ve KİRALAMA SÖZLEŞMELERİ

bulentdemirbag.com

TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin 2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan 2018-32/52 sayılı Tebliğ

(1) Türkiye'de yerleşik kişiler kendi aralarında akdedecekleri; konusu yurt içinde yer alan gayrimenkuller olan, konut ve çatılı iş yeri dâhil **GAYRİMENKUL SATIŞ SÖZLEŞMELERİNDE** sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini **döviz** cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştıramazlar.

**TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin
2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan
2018-32/52 sayılı Tebliğ**

(2) Türkiye'de yerleşik kişiler kendi aralarında akdedecekleri; konusu yurt içinde yer alan gayrimenkuller olan, konut ve çatılı iş yeri dâhil **GAYRİMENKUL KİRALAMA SÖZLEŞMELERİNDE** sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini **döviz** cinsinden veya dövize endeksli olarak **kararlaştıramazlar.**

İSTİSNA

TÜRKİYE CUMHURİYETİ DEVLETİ İLE
VATANDAŞLIK BAĞI BULUNMAYAN
TÜRKİYE'DE YERLEŞİK KİŞİLER

bulentdemirbag.com

TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin 2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan 2018-32/52 sayılı Tebliğ

(3) Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan Türkiye'de yerleşik kişilerin veya bu maddenin on dokuzuncu fıkrasında belirtilen kişilerin alıcı veya kiracı olarak taraf oldukları gayrimenkul satış ve gayrimenkul kiralama sözleşmelerinde, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması **mümkündür**.

İSTİSNA

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞINDAN BELGELİ

KONAKLAMA TESİSLERİNİN

İŞLETİLMESİ AMACIYLA KİRALANMASINA İLİŞKİN

GAYRİMENKUL KİRALAMA SÖZLEŞMELERİ

bulentdemirbag.com

TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin 2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan 2018-32/52 sayılı Tebliğ

(4) Kültür ve Turizm Bakanlığında belgeli konaklama tesislerinin işletilmesi amacıyla kiralananmasıyla ilgili **GAYRİMENKUL KİRALAMA SÖZLEŞMELERİNDE**, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması **mümkündür**.

İSTİSNA

GÜMRÜKSÜZ SATIŞ MAĞAZALARININ
KİRALANMASINA İLİŞKİN

GAYRİMENKUL KİRALAMA SÖZLEŞMELERİ

bulentdemirbag.com

**TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin
2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan
2018-32/52 sayılı Tebliğ**

(5) Gümrüksüz satış mağazalarının kiralanmasına ilişkin **GAYRİMENKUL KİRALAMA SÖZLEŞMELERİNDE**, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması **mümkündür**.

bulentdemirbag.com

bulentdemirbag.com

İŞ SÖZLEŞMELERİ

**TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin
2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan
2018-32/52 sayılı Tebliğ**

(6) Türkiye'de yerleşik kişiler kendi aralarında akdedecekleri; yurt dışında ifa edilecekler ile gemi adamlarının taraf oldukları **dışında kalan İŞ SÖZLEŞMELERİNDE** sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak **kararlaştıramazlar.**

İSTİSNA-İŞ SÖZLEŞMESİ-Fıkra 6

YURT DIŞINDA İFA EDİLECEK İŞ SÖZLEŞMELERİ

İLE

GEMİ ADAMLARININ TARAF OLDUKLARI

İŞ SÖZLEŞMELERİ

bulentdemirbag.com

İSTİSNA-İŞ SÖZLEŞMESİ-Fıkra 14

TÜRKİYE CUMHURİYETİ DEVLETİ İLE
VATANDAŞLIK BAĞI BULUNMAYAN
TÜRKİYE'DE YERLEŞİK KİŞİLER

bulentdemirbag.com

**TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin
2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan
2018-32/52 sayılı Tebliğ**

(14) **Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan Türkiye'de yerleşik kişilerin** taraf olduğu iş sözleşmelerinde, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkündür.

bulentdemirbag.com

HİZMET SÖZLEŞMELERİ
DANIŞMANLIK-ARACILIK- TAŞIMACILIK

TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin 2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan 2018-32/52 sayılı Tebliğ

(7) Türkiye'de yerleşik kişiler kendi aralarında akdedecekleri; aşağıda belirtilenler dışında kalan danışmanlık, aracılık ve taşımacılık dâhil **HİZMET SÖZLEŞMELERİNDE**, sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak **kararlaştıramazlar**.

- a) Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişilerin taraf oldukları hizmet sözleşmeleri,
- b) İhracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler kapsamında yapılan hizmet sözleşmeleri,
- c) Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışında gerçekleştirecekleri faaliyetler kapsamında yapılan hizmet sözleşmeleri,
- c) Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri; Türkiye'de başlayıp yurt dışında sonlanan, yurt dışında başlayıp Türkiye'de sonlanan veya yurt dışında başlayıp yurt dışında sonlanan hizmet sözleşmeleri.
- d) Türkiye'de yerleşik kişilerin Kültür ve Turizm Bakanlığında belgeli konaklama tesislerinde akdedeceği konaklama hizmet sözleşmeleri. (30.01.2021 tarihli RG)

İSTİSNA OLAN HİZMET SÖZLEŞMELERİ

- a) Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişilerin taraf oldukları,
- b) İhracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler kapsamında yapılan,
- c) Türkiye’de yerleşik kişilerin yurtdışında gerçekleştirecekleri faaliyetler kapsamında yapılan,
- ç) Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri; Türkiye’de başlayıp yurt dışında sonlanan, yurt dışında başlayıp Türkiye’de sonlanan veya yurt dışında başlayıp yurt dışında sonlanan,
- d) Türkiye’de yerleşik kişilerin Kültür ve Turizm Bakanlığından belgeli konaklama tesislerinde akdedeceği konaklama.

İSTİSNA OLAN ESER SÖZLEŞMELERİ

DÖVİZ ÇİNSİNDEN MALİYET İÇEREN

bulentdemirbag.com

**TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin
2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan
2018-32/52 sayılı Tebliğ**

(8) **Türkiye'de yerleşik kişilerin** kendi aralarında akdedecekleri; **döviz cinsinden maliyet içeren eser sözleşmelerinde**, sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırmaları **mümkündür.**

bulentdenirkbag.com

MENKUL SATIŞ SÖZLEŞMELERİ

bulentdemirbag.com

MENKUL SATIŞ
TAŞIT DIŞINDA

MÜMKÜN

DÖVİZLE SÖZLŞEME YAPILAMAYACAK MENKUL SATIŞ İŞLEMLERİ

TAŞIT SATIŞLARI

bulentdemirbag.com

**TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin
2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan
2018-32/52 sayılı Tebliğ**

(9) Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri; **taşıt satış sözleşmeleri** dışında kalan menkul satış sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırmaları mümkündür.

19 NİSAN 2022'DEN ÖNCE

- SÖZLEŞME YAPILMASI - DÖVİZ
- ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ - DÖVİZ
- KARARLAŞTIRMA - DÖVİZ

bulentdemirbag.com

TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin
2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan
2022-32/66 Sayılı Tebliğ (19.04.2022)

(9) Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri; **taşıt satış sözleşmeleri** dışında kalan menkul satış sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırmaları mümkündür. **Ancak sözleşme konusu ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi zorunludur.**

19 NİSAN 2022

- SÖZLEŞME YAPILMASI DÖVİZ - TÜRK PARASI
- ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ DÖVİZ - TÜRK PARASI
- KARARLAŞTIRMA DÖVİZ - TÜRK PARASI
- YERİNE GETİRME TÜRK PARASI
- KABUL EDİLME TÜRK PARASI

İHRACATÇILARIN
MENKUL SATIŞLARINDA
TÜRK PARASI İLE
ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ

bulentdemirbag.com

**T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI**

BASIN AÇIKLAMASI
21.04.2022

Basın Açıklaması - 21 Nisan 2022

Bilindiği üzere, 13.09.2018 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar’da Türk belirli sözleşme türlerinde sözleşme bedelinin ve diğer ödeme y olarak belirlenemeyeceğine ilişkin bazı düzenlemeler yap Bakanlığımızca belirlenen istisnalara ise Türk Parası Kıymetini sayılı Tebliğ’in 8’inci maddesinde yer verilmiştir.

19.04.2022 tarihli 31814 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ve 2022-32/66 sayılı Tebliğ ile bahse konu 8’inci maddenin dokuzu yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve ka fıkrasında yer alan “kararlaştırılması” ibaresi “kararlaştırılması, ç

**TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin
2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan
2018-32/52 sayılı Tebliğ**

(10) Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri; **taşıt kiralama sözleşmeleri** dışında kalan menkul kiralama sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırmaları mümkündür.

TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin 2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan 2018-32/52 sayılı Tebliğ

(11) **Türkiye'de yerleşik kişilerin** kendi aralarında akdedecekleri; **bilşim teknolojileri kapsamında yurt dışında üretilen yazılımlara ilişkin satış sözleşmeleri** ile yurt dışında üretilen **donanım ve yazılımlara ilişkin lisans ve hizmet sözleşmelerinde** sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırmaları **mümkündür.**

TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin 2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de Değişiklik Yapan 2018-32/52 sayılı Tebliğ

(12) 4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu ile 491 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda tanımlanan **gemilere ilişkin finansal kiralama (leasing) sözleşmelerinde**, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması **mümkündür**.

**TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin
2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan
2018-32/52 sayılı Tebliğ**

(13) 32 sayılı Karar'ın 17 ve 17/A maddeleri kapsamında yapılacak **finansal kiralama (leasing)** sözleşmelerine ilişkin bedellerin döviz cinsinden kararlaştırılması **mümkündür.**

bulentdemirbag.com

**TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin
2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan
2018-32/52 sayılı Tebliğ**

(14) **Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan Türkiye'de yerleşik kişilerin** taraf olduğu iş sözleşmelerinde, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkündür.

TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin 2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan 2018-32/52 sayılı Tebliğ

(15) On altıncı fıkrada hükümleri saklı kalmak kaydıyla, kamu kurum ve kuruluşlarının veya Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı şirketlerinin taraf olduğu gayrimenkul satış ve gayrimenkul kiralama dışında kalan sözleşmelerde, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak (RG.19.04.2022) kararlaştırılması, ödenmesi ve kabul edilmesi mümkündür.

TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin 2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan 2018-32/52 sayılı Tebliğ

(16) Kamu kurum ve kuruluşlarının taraf olduğu döviz cinsinden veya dövizle endeksli ihaleler, sözleşmeler ve milletlerarası antlaşmaların ifası kapsamında gerçekleştirilecek olan projeler dahilinde; yükleniciler veya görevli şirketlerin ve bunların sözleşme imzaladığı tarafların üçüncü taraflarla akdedeceği veya bahsi geçen projeler çerçevesinde akdedilecek, **gayrimenkul satış sözleşmeleri ve iş sözleşmeleri dışında kalan sözleşmelerde**, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövizle endeksli olarak kararlaştırılması **mümkündür**.

TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin 2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan 2018-32/52 sayılı Tebliğ

(17) 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirilen işlemlere ilişkin olarak yapılan sözleşmelerde sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması **mümkündür**. Bu işlemlerle ilgili olarak bankaların taraf olduğu sözleşmelerde, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması **mümkündür**.

TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin 2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan 2018-32/52 sayılı Tebliğ

(18) 32 sayılı Karar hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ile bu Kanuna dayalı olarak yapılan düzenlemeler çerçevesinde sermaye piyasası araçlarının (yabancı sermaye piyasası araçları ve depo sertifikaları ile yabancı yatırım fonu payları da dahil olmak üzere) döviz cinsinden oluşturulması, ihracı, alım satımı ve yapılan işlemlere ilişkin yükümlülüklerin döviz cinsinden kararlaştırılması mümkündür.

TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin 2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan 2018-32/52 sayılı Tebliğ

(19) Dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye'de bulunan; şube, temsilcilik, ofis, irtibat bürosu, doğrudan veya dolaylı olarak yüzde elli ve üzerinde pay sahipliklerinin veya ortak kontrol ve/veya kontrolüne sahip bulunduğu şirketler ile serbest bölgedeki faaliyetleri kapsamında serbest bölgelerdeki şirketlerin işveren veya hizmet alan olarak taraf olduğu iş ve hizmet sözleşmelerinde, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endekli olarak kararlaştırılması mümkündür.

TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin 2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan 2018-32/52 sayılı Tebliğ

(20) Türkiye'de yerleşik yolcu, yük veya posta taşıma faaliyetinde bulunan ticari havayolu işletmeleri; hava taşıma araçlarına, motorlarına ve bunların aksam ve parçalarına yönelik teknik bakım hizmeti veren şirketler; sivil havacılık mevzuatı kapsamında havalimanlarında yer hizmetleri yapmak üzere çalışma ruhsatı alan veya yetkilendirilen kamu ya da özel hukuk tüzel kişiliği statüsündeki kuruluşlar ile söz konusu kuruluşların kurdukları işletme ve şirketler ile doğrudan veya dolaylı olarak sermayelerinde en az yüzde elli hisse oranına sahip olduğu ortaklıkların Türkiye'de yerleşik kişilerle döviz cinsinden veya dövize endeksli bedeller içeren gayrimenkul satış, gayrimenkul kiralama ve iş sözleşmeleri haricindeki sözleşmeleri akdetmeleri mümkündür.

**TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin
2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan
2018-32/52 sayılı Tebliğ - ÖNEMLİ -**

(21) Bu madde uyarınca sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılmayan sözleşmeler kapsamında düzenlenecek kıymetli evraklarda yer alan bedellerin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak belirlenmesi mümkün değildir. Ancak, 32 sayılı Kararın Geçici 8 inci maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenmiş ve dolaşıma girmiş bulunan bu kapsamdaki kıymetli evraklar anılan geçici madde hükmünden istisnadır.

**TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin
2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan
2018-32/52 sayılı Tebliğ - ÖNEMLİ -**

(22) Uluslararası piyasalarda fiyatı döviz cinsinden belirlenen kıymetli madenlere ve/veya emtiaya endekslenen ve/veya dolaylı olarak dövize endekslenen sözleşmeler, 32 sayılı Karar'ın 4'üncü maddesinin (g) bendi uygulaması kapsamında **dövize endeksli sözleşme olarak değerlendirilir.** Ancak, taşımacılık faaliyetlerine ilişkin hizmet sözleşmelerinde akaryakıt fiyatlarına endeksleme yapılması mümkündür.

TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin 2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan 2018-32/52 sayılı Tebliğ

(23) Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışındaki; şube, temsilcilik, ofis, irtibat bürosu, işlettiği veya yönettiği fonlar, doğrudan veya dolaylı olarak yüzde elli ve üzerinde pay sahipliklerinin bulunduğu şirketler 32 sayılı Karar'ın 4'üncü maddesinin (g) bendi uygulaması kapsamında Türkiye'de yerleşik olarak değerlendirilir. Ancak, sözleşmenin yurt dışında ifa edilmesi durumunda bu fıkra hükmü uygulanmaz.

TPKKH 32 Sayılı Karara İlişkin 2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de değişiklik yapan 2018-32/52 sayılı Tebliğ

...

(27) Bu madde uyarınca sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlölükleri **döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkün olmayan sözleşmelerde yer alan bedellerin** 32 sayılı Karar'ın Geçici 8'inci maddesi kapsamında **Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenmesi zorunludur.**

bulentdemirbag.com

TEŐEKKÜR EDERİM.

R. Bülent DEMİRBAĞ

bulentdemirbag.com